

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 540
Din data de 18.11.2015

Dosar nr.: 279/2015

Petiția nr.: 2952/29.04.2015

Petent: Fundația Umanistă Dr. Mioara Mincu, Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila”

Reclamat: Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

Obiect: îngrădirea dreptului de a accesa fonduri europene în vederea punerii în aplicare a programului de revalorizare, drept îngrădit prin prevederi legale discriminatorii

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. Fundația Umanistă Dr. Mioara Mincu, București, str. Radu de la Afumați, nr. 57, sector 2

I.1.2. Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila”, București, str. Viitorului, nr. 161-163, sector 2

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

I.2.1. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, București, str. Gen. Berthelot, nr. 28-30, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD cu nr. 2952/29.04.2015, petenții susțin că li s-a îngrădit dreptul de a accesa fonduri europene în vederea punerii în aplicare a programului de revalorizare, drept îngrădit prin prevederi legale discriminatorii

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin intermediul adresei înregistrate la CNCD cu nr. 2952/21.05.2015 a fost citat primul petent pentru termenul de Consiliu, la data de 11.06.2015. La termen, primul petent s-a prezentat.

3.3. Prin intermediul adresei înregistrată la CNCD sub nr. 2952/21.05.2015 a fost citat primul al doilea petent pentru termenul de Consiliu, la data de 11.06.2015. La termen, cel de-al doilea petent s-a prezentat.

3.4. Prin intermediul adresei înregistrate la CNCD sub nr. 3545/21.05.2015 a fost citată partea reclamată pentru termenul de Consiliu, la data de 11.06.2015. La termen, partea reclamată nu s-a prezentat.

3.5. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD cu nr. 2952/29.04.2015, petenții se consideră discriminați de către partea reclamată, prin Ordinul nr. 4317/943/2014 privind aprobarea programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist, dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007, pentru absolvenții învățământului postliceal și ai învățământului superior. Consideră că, prin intermediul acestui ordin, Școala Postliceală Sanitară „Carol Davila” a fost discriminată, prin faptul că este o instituție de învățământ privat, astfel fiind îngrădit dreptul de a accesa fonduri europene în vederea punerii în aplicare a programului de revalorizare.

Aceștia consideră că prin intermediul acestui ordin au fost eliminate școlile postliceale private din sistemul național de învățământ public.

Pentru absolvenții din învățământul superior acest program special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist poate fi organizat de instituțiile de învățământ superior, iar pentru absolvenții învățământului postliceal poate fi pus în aplicare de școlile postliceale publice de profil, și nu de școlile postliceale acreditate.

Susține că unitatea acestora de învățământ este o instituție de învățământ postliceal privat, acreditată.

4.1.1.1. Astfel, consideră că li se încalcă dreptul de a beneficia de un tratament egal, dreptul de a desfășura procesul de învățământ și dreptul de a se autoafirma.

Menționează că, potrivit legii educației naționale, învățământul particular este o alternativă viabilă la învățământul de stat, din punct de vedere al calității dând posibilitatea reală beneficiarului educației de a alege între diverse unități de învățământ preuniversitar de stat sau privat, acreditate, care se află în competiție directă.

Consideră că, prin modul diferențiat de aplicare a legii de către instituțiile statului, școlile particulare sunt dezavantajate din start de o concurență neloială a statului, Ordinul încălcând principiul egalității de șanse.

4.1.2. Prin intermediul înscrisului depus la CNCD cu nr. 4761/10.07.2015, petenții solicită respingerea excepției de necompetență materială invocată de partea reclamată și admiterea sesizării așa cum a fost formulată. Aceștia susțin că nu au solicitat revocarea acestui Ordin, ci să se constate că prin intermediul Ordinului mai sus menționat, aceștia, ca instituție de învățământ postliceal acreditată, parte din sistemul de învățământ național, au fost discriminați prin simplul fapt că sunt o instituție de învățământ privat.

4.1.2.1. Consideră că, prin simpla faptă descrisă în sesizare, există o situație de discriminare, prin Ordinul menționat fiind creată o acțiune de discriminare nejustificată a școlilor postliceale particulare față de școlile postliceale de stat; prin dispozițiile acestui Ordin au fost excluși din acest program, în condițiile în care au aceleași drepturi ca și o școală postliceală de stat, dispoziții care contravin Constituției României și a prevederilor legale în vigoare; consideră că statul încalcă principiul tratamentului egal pe parcursul elaborării legilor și aplicării acestora, făcând distincție între persoane care sunt în situații analoage și diferențe efective între aceste persoane.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat la CNCD cu nr. 4000/10.06.2015, partea reclamată invocă excepția de necompetență materială a CNCD și solicită respingerea sesizării ca inadmisibilă. În acest sens, susține că CNCD nu are competența materială de a cenzura dispozițiile legale și consideră că sesizarea nu se încadrează în prevederile O.G. nr. 137/2000, republicată.

Susține că Ordinul nr. 4317/943/2014 privind aprobarea programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist, dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007, pentru absolvenții învățământului postliceal și ai învățământului superior a fost emis în vederea executării în concret a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

4.2.1.1. Susține că eliminarea sau acordarea unor drepturi sunt de competența legiuitorului.

4.2.1.2. Partea reclamată susține că programul special de revalorizare a fost elaborat de experți români, atât la nivel postliceal, cât și la nivel universitar, și a fost amplu negociat cu experți ai Comisiei Europene, precum și cu experți din alte state. Programul despre care se face vorbire trebuie să se finalizeze cu un act de studiu, respectiv Certificat de revalorizare a competențelor profesionale și diplomă de licență de asistent medical generalist, care vor fi notificate Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene de către aceasta. Certificatul va însoți actul de studiu, care atestă formarea anterioară la nivel postliceal, iar în suplimentul de diplomă de licență de asistent medical generalist se va menționa efectuarea programului. Programul este pus în aplicare cu respectarea normelor legale naționale privind accesul la studii, efectuarea și finalizarea acestora de către școlile postliceale publice de profil și, respectiv, de instituțiile acreditate de învățământ superior.

4.2.1.3. Susține că, potrivit Ordinului Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5114/2014, implementarea programului de revalorizare se va realiza de către 14 școli postliceale acreditate de stat (din totalitatea școlilor postliceale de stat și private) pentru a se asigura anumite cerințe/condiții.

Partea reclamată susține că orice modificare și completare cu privire la unitățile de învățământ (statut, număr) prin care se derulează programul de revalorizare nu se poate realiza decât în mod temeinic justificat, cu obligativitatea respectării normelor europene obligatorii și prin amendarea celor două acte normative menționate mai sus.

Astfel, prin prisma faptului că desfășurarea și implementarea programului la nivel național este monitorizată de o comisie națională, a fost emis Ordinul comun al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și Ministerului Sănătății nr. 3545/283/2015 privind aprobarea competenței Comisiei Naționale de organizare, desfășurare și finalizare a programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007 pentru absolvenții învățământului postliceal sanitar pentru sesiunile anului școlar 2014-2015.

4.2.2. Partea reclamată răspunde solicitării CNCD nr. 6657/14.10.2015 și susține că, în vederea transpunerii obligatorii a prevederilor Directivei 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne

(„Regulamentul ÎMI”) și a celorlalte obligații asumate de România în acest domeniu, au fost adoptate următoarele acte normative:

- Ordinul comun Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice și al Ministrului Sănătății nr. 4317/943/2014 privind aprobarea programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist, dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007, pentru absolvenții învățământului postliceal și ai învățământului superior.

- Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5114/2014 privind aprobarea Metodologiei de organizare, desfășurare și finalizare a programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist, dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007, pentru absolvenții învățământului postliceal sanitar.

- Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice și al Ministrului Sănătății nr. 3545/283/2015 privind aprobarea componenței Comisiei Naționale de organizare, desfășurare și finalizare a programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007 pentru absolvenții învățământului postliceal sanitar pentru sesiunile anului școlar 2014 - 2015.

4.2.2.1. Partea reclamată susține că programul de revalorizare are drept scop revalorizarea/completarea/perfecționarea formării anterioare în vederea dobândirii unei formări conforme criteriilor minime de formare prevăzute de Directivă, care să permită obținerea recunoașterii automate în statele membre, precum și prestarea unor servicii medicale conform standardelor internaționale; programul de revalorizare se adresează numai persoanelor care dețin calificarea profesională de asistent medical generalist, potrivit înscrisurilor de pe certificat/diplomă; profesia de asistent medical generalist este una din cele șapte profesii reglementate sectorial la nivelul UE, beneficiind de sistemul automat de recunoaștere, în baza Directivei 205/36/CE, cu modificările și completările ulterioare;

Menționează că, prin comparație, profesia de asistent medical specializat (de ex, asistent medical de pediatrie, asistent medical de balneofiziokinetoterapie) este o profesie reglementată, care beneficiază de recunoaștere în baza sistemului general și căreia nu i se aplică dispozițiile referitoare la profesia de asistent medical generalist.

Conform prevederilor Directivei, programul de revalorizare nu se poate adresa decât persoanelor care dețin calificarea de asistent medical generalist.

Conținutul programului special de revalorizare a fost negociat cu experții Comisiei Europene și ai statelor membre pentru fiecare tip de program de formare existent anterior la nivel național; s-au analizat programele de studii din România existente în diferite perioade de timp, prin raportare la condițiile de formare prevăzute de Directivă (în termeni de discipline, durată în ore, durată în ani, competențe).

Partea reclamată arată că:

- programul special de revalorizare, respectiv curriculumul și condițiile de aplicare, prevăzut în anexe, a fost elaborat de experți români, atât la nivel postliceal, cât și la nivel universitar și a fost amplu negociat cu experții ai Comisiei Europene, precum și cu experți din următoarele state membre: Spania, Italia, Germania, Irlanda, Marea Britanie, Belgia, Polonia, Franța.

- programul special de revalorizare aplicat la nivel postliceal sau universitar trebuie să se finalizeze cu un act de studiu, respectiv Certificat de revalorizare a competențelor profesionale și diplomă de licență de asistent medical generalist, care vor fi notificate Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice prin Centrul Național de Echivalare și Recunoaștere a Diplomelor.

- certificatul de revalorizare a competențelor profesionale va însoți actul de studiu inițial, care atestă formarea anterioară la nivel postliceal, iar în Suplimentul la diplomă de licență de asistent medical generalist se va menționa efectuarea programului de revalorizare.

- programul special de revalorizare este pus în aplicare, cu respectarea normelor legale naționale privind accesul la studii, efectuarea și finalizarea acestora, de către școlile postliceale publice, de profil și, respectiv, de instituțiile acreditate de învățământ superior.

4.2.2.2. De asemenea, aceasta susține că, în conformitate cu recomandările Comisiei Europene, programul de revalorizare poate fi pus în aplicare prin accesarea de fonduri europene; în acest sens, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, școlile postliceale publice de profil, instituțiile acreditate de învățământ superior și Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România pot accesa aceste fonduri europene.

4.2.2.3. Reiterează faptul că implementarea programului de revalorizare se va realiza de către aceste școli postliceale, astfel încât să se asigure:

- îndeplinirea tuturor condițiilor de calitate din punct de vedere al resursei umane implicate cât și al derulării procesului de învățământ, atât la nivel teoretic cât și la nivelul practicii clinice;

- repartizarea geografică echitabilă în întreaga țară;
- colaborarea eficientă, la nivel central și teritorial, cu autoritatea competentă pentru profesia de asistent medical generalist - Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România;

- tradiția și rezultatele obținute în procesul de formare pentru calificarea de asistent medical generalist în condițiile în care profesioniștii care vor urma acest program au obținut diploma anterior datei de 1 ianuarie 2007, începând cu anul 1978;

- garantarea unui raport pozitiv din partea Comisiei Europene cu privire la rezultatele programului de revalorizare;

- modificarea prevederilor Directivei 2005/36/CE revizuită, în baza raportului Comisiei Europene, astfel încât să se prevadă recunoașterea automată a calificărilor profesionale de asistent medical generalist care au beneficiat de revalorizare.

4.2.2.4. Susține că, având în vedere că acest program este în derulare, orice modificare și completare cu privire la nominalizarea altor unități de învățământ, nu se poate realiza decât în mod justificat cu obligativitatea respectării normelor europene obligatorii.

Arată că, în temeiul art. 94 alin. (2), litera c) din Legea educației naționale nr. 1/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice: „coordonează și controlează sistemul național de învățământ” și în conformitate cu prevederile Ordinului MEN nr. 5.114/15 decembrie 2014 privind aprobarea Metodologiei de organizare, desfășurare și finalizare a programului special de revalorizare a formării inițiale de asistent medical generalist dobândită anterior datei de 1 ianuarie 2007 pentru absolvenții învățământului postliceal sanitar, programul special de revalorizare se desfășoară în următoarele școli postliceale sanitare publice:

1. Școala Postliceală Sanitară „ Fundeni” din București;
2. Școala Postliceală Sanitară „ Grigore Ghica Vodă” din Iași;
3. Liceul „Charles Laugier” din Craiova;
4. Colegiul de Științe „Grigore Antipa” din Brașov;
5. Școala Postliceală Sanitară din Alba-Iulia;
6. Școala Postliceală Sanitară din Arad;
7. Liceul Teoretic "George Emil Palade" din Constanța;
8. Colegiul Național "Ana Aslan" din Brăila;
9. Liceul „Victor Babeș” din Cluj-Napoca;
10. Școala Postliceală "Hippocrate" din Focșani;
11. Liceul Tehnologic Penticostal "Betel" din Oradea;
12. Școala Postliceală din Zalău;
13. Seminarul Teologic Liceal Ortodox "Sfântul Iosif Mărturisitorul" din Baia-Mare;

14. Colegiul Tehnic "Iancu de Hunedoara" din Hunedoara.

Partea reclamată susține că, în termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a Directivei 2013/55/UE, Comisia Europeană va elabora un raport cu privire la rezultatele programului, în scopul modificării și completării dispozițiilor privind recunoașterea diferitelor diplome care atestă diferitele tipuri de formare, ce fac obiectul programului de revalorizare.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. În fapt, Colegiul director reține că a existat o diferențiere în ceea ce privește accesarea fondurilor europene pentru școlile private față de școlile de stat.

5.2. În drept, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile **art. 63** din **Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, care prevăd următoarele: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției. (2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.” și ale **art. 64** din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent. (2) Dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul. (3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.” va analiza cu prioritate excepția invocată în speța de față de către partea reclamată.

5.3. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare și dezbătând excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de către partea reclamată, Colegiul director reține că petenții sesizează cu privire la tratamentul diferențiat în ceea ce privește dreptul de a accesa fonduri europene în vederea punerii în aplicare a programului de revalorizare între școlile private și cele de stat. Având în vedere că la baza tratamentului diferențiat invocat este situația petenților, respectiv îngrădirea dreptului de a accesa fonduri europene pe motiv că petenții fac parte din categoria școlilor postliceale private, Colegiul director apreciază că este competența Consiliului să analizeze tratamentul diferențiat invocat și respinge excepția de necompetență.

5.4. Potrivit art. 5 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor “petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa”.

5.5. Totodată, **art. 7 alin. 1** din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor prevede că “persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. 1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”, iar la **art. 8** prevede că “(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane. (2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă.”

5.6. Analizând petiția, Colegiul director ia act de faptul că fundația și, implicit, școala postliceală au un interes legitim în combaterea discriminării, discriminarea manifestându-se în domeniul lor de activitate și aducând atingere unui grup de persoane, în situația analizată

fiind vorba despre absolvenții acestei școli. Astfel, Colegiul director reține că nu este necesar un mandat de reprezentare din partea absolvenților școlii care se consideră a fi discriminați, aceștia făcând parte dintr-un grup vulnerabil, iar petenții au dreptul să îi reprezinte în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.7. Colegiul director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*

5.8. Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

5.9. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000, care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

5.10. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **după cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.2 alin.1** dispune că *"Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice"*, precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,"*.

5.11. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă"*.

Colegiul reține că, în prezenta cauză, este vorba despre posibilitatea organizării programului special de revalorizare pentru absolvenții învățământului postliceal, care poate fi pus în aplicare de școlile postliceale publice de profil, și nu de școlile postliceale acreditate.

Astfel, Colegiul este de opinie că petenților li se încalcă dreptul de a desfășura procesul de învățământ în condiții de egalitate.

5.12. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **excluce ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

Colegiul este de opinie că există o situație de discriminare, prin Ordinul menționat fiind creată o acțiune de discriminare **nejustificată** a școlilor postliceale particulare față de școlile postliceale de stat.

5.13. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, de asemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.14. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

5.15. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „pe bază de...”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocată de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

5.16. În cazul analizat este vorba despre modul diferențiat de acordare a dreptului de a accesa fondurile europene în vederea punerii în aplicare a programului de revalorizare, pe criteriul apartenenței petenților la sistemul privat de învățământ. Diferențierea este făcută între școlile private și cele de stat, iar tratamentul aplicat a fost diferit în ceea ce privește dreptul de a accesa aceste fonduri europene pentru școlile private, partea reclamată îngădind dreptul acestei categorii în a accesa fondurile, astfel înlăturând exercitarea, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege în domeniul educațional.

5.14. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

5.15. Conform art. 10, lit. h) din O.G. nr. 137/200, republicată, *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora*

ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...), h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

În cauza ce face obiectul prezentei sesizări, Colegiul director reține că, potrivit Ordinului Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, implementarea programului de revalorizare trebuia să se realizeze de către 14 școli postliceale acreditate de stat (din totalitatea școlilor postliceale de stat și private) pentru a se asigura anumite condiții și cerințe.

De asemenea, Colegiul reține că, din lista atașată de către partea reclamată, în care a adus lămuriri cu privire la școlile în care se desfășoară programul special de revalorizare, fac parte doar școli de stat, astfel fiind îngrădită acordarea drepturilor și facilităților, în mod echitabil, petenților.

5.16. În atare condiții, Colegiul director este de opinie că aspectele ce fac obiectul prezentei plângeri intră sub incidența art. 2 alin.1, art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 republicată.

În concluzie:

Favorizarea școlilor de stat, în ceea ce a privit dreptul de accesare a fondurilor europene pentru programul special de revalorizare, este discriminatorie, întrucât reprezintă o deosebire, excludere, preferință pe baza apartenenței la sistemul privat de învățământ, care are ca efect restrângerea drepturilor școlilor care aparțin sistemului privat.

5.17. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

5.18. Colegiul director aplică amendă contravențională în valoare de 2.000 lei Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- discriminarea este de natură să afecteze activitatea școlilor private față de școlile de stat;

5.19. Colegiul director **recomandă** părții reclamate să depună diligențe în elaborarea unor criterii obiective, transparente, care să stea la baza selectării școlilor pentru acordarea accesării fondurilor europene, fără a face niciun fel de diferențiere.

5.20. Conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000** „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.*” Astfel, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării obligă partea reclamată să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Îngrădirea dreptului de a accesa fondurile europene, pe criterii nejustificate obiectiv, constituie o faptă de discriminare, conform **art. 2 alin. 1 și art.10 litera h** din **O.G. nr. 137/2000, republicată**;

2. Aplică amenda contravențională în valoare de 2.000 lei Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, conform art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000, republicată** și dispozițiilor cuprinse în **O.G.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor**;

3. Recomandă părții reclamate să depună diligențe în elaborarea unor criterii obiective, transparente, care să stea la baza selectării școlilor pentru acordarea accesării fondurilor europene, fără a face niciun fel de diferențiere.

4. Obligă partea reclamată să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională conform art. 26 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000**;

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se achită la Administrația Finanțelor Publice Sector 1 București. Dovada plății și a publicării rezumatului hotărârii se trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale privind executarea prezentei hotărâri.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de **15 zile** potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: P.F.M./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP